

Szanowna Pani
Paulina Hennig-Kłoska
Minister Klimatu i Środowiska

Dotyczy: objęcia aptek systemem kaucyjnym.

Szanowna Pani Minister,

w związku z objęciem aptek systemem kaucyjnym oraz pojawiającymi się wśród farmaceutów wątpliwościami i obawami dotyczącymi zbliżającego się wejścia w życie nowych obowiązków Śląska Izba Aptekarska pragnie wyrazić swoje stanowisko w tym zakresie.

Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi nakłada na przedsiębiorców prowadzących jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego obowiązek uczestnictwa w systemie kaucyjnym. Oznacza to, że od 1 października 2025 r. apteki o powierzchni sprzedaży nie większej niż 200 m², w których pacjentom są oferowane produkty będące napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym:

- 1) butelki jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych oraz puszki metalowe – będą zobowiązane do uczestniczenia w systemie kaucyjnym w zakresie pobierania kaucji,
- 2) butelki szklane wielokrotnego użytku – będą zobowiązane do uczestniczenia w systemie kaucyjnym w zakresie pobierania i zwracania kaucji oraz zbierania pustych opakowań.

Ponadto, w przypadku aptek o powierzchni sprzedaży powyżej 200 m², w których pacjentom są oferowane produkty będące napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym, apteki będą zobowiązane do uczestniczenia w systemie kaucyjnym w zakresie pobierania i zwracania kaucji oraz zbierania wszystkich pustych opakowań i odpadów opakowaniowych.

W praktyce wszystkie, nawet najmniejsze spośród 12 000 aptek w Polsce, w których pacjentom są oferowane produkty będące napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym, będą zobowiązane do uczestniczenia w systemie kaucyjnym **przynajmniej w zakresie pobierania kaucji, tj. będą musiały podpisać umowę z przynajmniej jednym operatorem, dostosować oprogramowanie księgowe i kasowe oraz wdrożyć odpowiednie procedury i przeszkolić personel apteczny.** To z kolei będzie wiązało się z dodatkowymi kosztami, które w przypadku aptek o powierzchni sprzedaży powyżej 200 m², które dodatkowo będą musiały zbierać puste opakowania, znacznie wzrosną. Jest to praktycznie zrównanie obowiązków nałożonych na apteki z tymi, które ciążą na sklepach spożywczych, mimo że sprzedaż produktów w opakowaniach objętych kaucją w aptekach ma charakter marginalny.

Apteki, jako placówki ochrony zdrowia, powinny koncentrować swoją pracę przede wszystkim na profesjonalnej opiece nad pacjentem. Nakładanie na nich dodatkowych obowiązków **mogłoby pogorszyć jakość sprawowanej opieki farmaceutycznej i udzielanych usług farmaceutycznych oraz wydłużyć czas obsługi pacjentów**. Ponadto apteki muszą spełniać zdefiniowane w przepisach **wymogi lokalowe, w tym posiadać określoną liczbę pomieszczeń o odpowiedniej powierzchni i wyposażeniu, oraz spełniać restrykcyjne normy sanitarnohigieniczne**. W obowiązującym modelu nie przewidziano natomiast miejsca na magazynowanie czy zbiórkę opakowań po napojach.

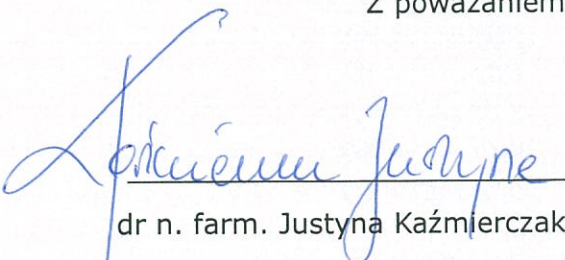
Powyższe pokazuje, że **włączenie aptek do systemu kaucyjnego będzie generowało nieproporcjonalne trudności organizacyjne i finansowe w stosunku do bardzo niewielkiego wolumenu opakowań, które miałyby być objęte kaucją**. W konsekwencji spowoduje to **olbrzymie obciążenie dla branży aptecznej przy niewielkim zysku środowiskowym**. Apteki nie są i nie powinny być miejscem odbioru butelek czy obsługi systemów kaucyjnych – ich rolą jest sprawowanie opieki farmaceutycznej i udzielanie usług farmaceutycznych, a nie realizowanie zadań związanych z gospodarką odpadami.

Ponadto włączenie aptek do systemu kaucyjnego i związane z tym obciążenia dla podmiotów je prowadzących **mogą skutkować wycofaniem niektórych suplementów diety z ich asortymentu, co nie sprzyja zapewnieniu ochrony życia i zdrowia konsumentów**. Apteki i punkty apteczne (obok podmiotów wykonujących działalność leczniczą) są jedynymi, powszechnie dostępnymi miejscami, w których potencjalny konsument otrzyma fachowe informacje dotyczące działania, stosowania oraz dawkowania. Konsultacja z farmaceutą podczas wyboru suplementu diety pozwala na uzyskanie pomocy w wyborze produktu dostosowanego do potrzeb organizmu, ze szczególnym uwzględnieniem występujących niedoborów oraz możliwych interakcji z przyjmowanymi lekami.

Niezależnie od powyższego należy również zwrócić uwagę na projekt ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC 100), który wprowadza szereg nowych zmian mogących w znaczący sposób rozszerzyć obowiązki aptek w systemie kaucyjnym. Jedną z takich zmian jest nowa definicja powierzchni sprzedaży, która w kontekście jednostek oferujących sprzedaż wysyłkową (handel elektroniczny) zostaje rozszerzona o powierzchnię magazynową i miejsce wysyłki. Jej wprowadzenie może spowodować, że obowiązkiem zbiórki pustych opakowań zostaną objęte również małe apteki, z izbą ekspedycyjną poniżej 200 m², jeżeli prowadzą sprzedaż wysyłkową swoich produktów.

W związku z powyższym Śląska Izba Aptekarska apeluje **o wyłączenie aptek z systemu kaucyjnego w całości, a przynajmniej w zakresie zbiórki pustych opakowań**. Jednocześnie zwracamy się z uprzejmą **prośbą o wskazanie właściwej procedury postępowania przez podmioty prowadzące apteki w przypadku obowiązku pobierania kaucji oraz jej ewentualnego zwracania i zbierania pustych opakowań**.

Z poważaniem

dr n. farm. Justyna Kaźmierczak
Prezes Rady SIA w Katowicach